

Mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora o Prijedlogu uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EU) 2015/1588 od 13. srpnja 2015. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije horizontalnih državnih potpora

(COM(2018) 398 final – 2018/0222 (NLE))

(2019/C 110/09)

Izvjestitelj: **Jorge PEGADO LIZ**

Zahtjev za savjetovanje:	Europska komisija, 12.7.2018.
Pravni temelj:	članak 304. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za jedinstveno tržište, proizvodnju i potrošnju
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	21.11.2018.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	12.12.2018.
Plenarno zasjedanje br.:	539
Rezultat glasanja (za/protiv/suzdržani):	205/3/4

1. Zaključci i preporuke

1.1. EGSO prima na znanje Prijedlog Uredbe o izmjeni Uredbe (EU) 2015/1588 od 13. srpnja 2015. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije horizontalnih državnih potpora (COM(2018) 398 final), koja se odnosi na to da se u ovlašćujuću uredbu dodaju dvije nove kategorije koje bi Komisije omogućile donošenje skupnih izuzeća (Uredba (EU) 2015/1588 ⁽¹⁾ od 13. srpnja 2015.).

1.2. EGSO smatra da je taj prijedlog potreban i primjeren u okviru cijelog niza novih prijedloga koji se osobito odnose na sljedeći višegodišnji financijski okvir jer je to ključan instrument za učinkovito funkcioniranje više mjera predviđenih u tim novim inicijativama. Prijedlog svakako doprinosi važnoj ulozi Komisije pri odabiru financiranih projekata u skladu sa zajedničkim interesima EU-a te da se javnom potporom potpuno transparentno dopunjuju privatna ulaganja.

1.3. EGSO tako daje svoju suglasnost i potporu tom novom prijedlogu Komisije. Odbor također smatra prikladnim potaknuti predmetne dionike na praćenje smjernica Kodeksa najbolje prakse.

2. Prijedlog Komisije

2.1. Komisija je 6. lipnja 2018. iznijela Prijedlog Uredbe o izmjeni Uredbe (EU) 2015/1588 od 13. srpnja 2015. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije horizontalnih državnih potpora ⁽²⁾ u okviru čitavog niza novih prijedloga koji se odnose osobito na sljedeći višegodišnji financijski okvir (VFO) ⁽³⁾.

2.2. Budući da se tim prijedlogom nastoji poboljšati međudjelovanje određenih programa financiranja sredstvima EU-a, osobito u okviru programa COSME i Obzor Europa ili programa Digitalna Europa, novog fonda InvestEU, te promicanje europske teritorijalne suradnje i pravila o državnim potporama, morat će omogućiti ciljne izmjene važećih pravila o državnim potporama, tako da se javno financiranje država članica – uključujući financiranje iz europskih strukturnih i investicijskih fondova kojima se upravlja na nacionalnoj razini – i fondovi Unije kojima upravlja Komisija na središnjoj razini mogu što fluidnije kombinirati, bez narušavanja tržišnog natjecanja na tržištu EU-a.

⁽¹⁾ SL L 248, 24.9.2015., str. 1.

⁽²⁾ COM(2018) 398 final.

⁽³⁾ COM(2018) 321 final od 2. travnja 2018.

2.3. Stoga se Prijedlog odnosi na to da se u ovlašćujuću uredbu dodaju dvije nove kategorije koje bi Komisiji omogućile donošenje skupnih izuzeća (Uredba (EU) 2015/1588 od 13. srpnja 2015.), na temelju jasnih kriterija spojivosti, čime se osigurava ograničen učinak na tržišno natjecanje i trgovinu među državama članicama. Donošenjem takvih skupnih izuzeća mogli bi se znatno pojednostavniti administrativni postupci za države članice i Komisiju na temelju jasno definiranih *ex ante* uvjeta spojivosti.

2.4. Ukratko, Komisija stoga predlaže da se dodaju sljedeće dvije podtočke u članak 1. stavak 1. točku (a) Uredbe (EU) 2015/1588:

„xv. financiranja koje se usmjerava ili dopunjuje financijskim instrumentima ili proračunskim jamstvima EU-a kojima se centralizirano upravlja ako je potpora u obliku dodatnog financiranja državnim sredstvima;

xvi. projekata koji se dijelom financiraju sredstvima iz programa europske teritorijalne suradnje EU-a”.

3. Opće napomene

3.1. EGSO je u vrlo nedavno usvojenim mišljenjima podržao nove programske inicijative Komisije, osobito u okviru sljedećih mišljenja:

- a) InvestEU⁽⁴⁾;
- b) Program Obzor Europa⁽⁵⁾;
- c) Umjetna inteligencija za Europu⁽⁶⁾;
- d) Istraživanje i inovacije – obnovljeni europski program⁽⁷⁾;
- e) Europski fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond⁽⁸⁾;
- f) Uredba o europskoj teritorijalnoj suradnji za razdoblje 2021. – 2027.⁽⁹⁾;
- g) Instrument za povezivanje Europe⁽¹⁰⁾;
- h) Provedba projekata mreže TEN-T⁽¹¹⁾;
- i) Povezana i automatizirana mobilnost⁽¹²⁾;
- j) Program Digitalna Europa⁽¹³⁾.

3.2. Ovaj prijedlog Komisije potreban je za učinkovito funkcioniranje više mjera predviđenih u tim novim inicijativama, čiji je popis naveden indikativno jer su rasprave među suzakonodavcima još u tijeku i svakako doprinosi važnoj ulozi Komisije pri odabiru financiranih projekata i programa u skladu sa zajedničkim interesima EU-a te da se javnom potporom potpuno transparentno dopunjuju privatna ulaganja.

3.3. Naime, članci 107., 108. i 109., u Poglavlju „Zajednička pravila o tržišnom natjecanju” osnovne su odredbe u temeljnom zakonu EU-a (UFEU) kojima se uređuju državne potpore.

⁽⁴⁾ ECO/474 (SL C 62, 15.2.2019., str. 131.).

⁽⁵⁾ INT/858 (SL C 62, 15.2.2019., str. 33).

⁽⁶⁾ SL C 440, 6.12.2018., str. 51.

⁽⁷⁾ SL C 440, 6.12.2018., str. 73.

⁽⁸⁾ ECO/462 (SL C 62, 15.2.2019., str. 90.).

⁽⁹⁾ SL C 440, 6.12.2018., str. 116.

⁽¹⁰⁾ SL C 440, 6.12.2018., str. 191.

⁽¹¹⁾ TEN/669 (SL C 62, 15.2.2019., str. 269.).

⁽¹²⁾ TEN/673 (SL C 62, 15.2.2019., str. 274.).

⁽¹³⁾ TEN/677 (SL C 62, 15.2.2019., str. 292.).

3.4. Radi primjene Uredbe (EU) 2015/1588 od 13. srpnja 2015., u njoj je predviđena primjena članaka 107. i 108. UFEU-a na određene kategorije horizontalnih državnih potpora, neovisno o tome je li riječ o državnim ulaganjima ili jamstvima.

3.5. Tu uredbu treba prilagoditi kako bi se mogli provoditi ciljevi izneseni u Prijedlogu Komisije, kojima EGSO daje svoju punu podršku.

3.6. EGSO se stoga slaže s potrebnim izmjenama Uredbe (EU) 2015/1588 navedenima u Prijedlogu Komisije jer smatra da su ključne za postizanje navedenih ciljeva.

3.7. Osim toga, EGSO pozdravlja to što je Komisija nekoliko dana nakon objave Prijedloga koji se ovdje ispituje objavila i Kodeks najbolje prakse za provedbu postupaka nadzora državnih potpora ⁽¹⁴⁾, kojim se stavlja izvan snage kodeks objavljen 2009. i koji obuhvaća Obavijest Komisije o pojednostavljenom postupku ⁽¹⁵⁾.

3.8. EGSO pozdravlja tu inicijativu čiji je cilj što učinkovitija primjena moderniziranih pravila o državnim potporama, kakva su navedena u ovom prijedlogu, i stoga državama članicama, korisnicima potpora i drugim dionicima pružiti smjernice o funkcioniranju postupaka državne pomoći u praksi te „učiniti postupke državne potpore što transparentnijima, jednostavnijima, jasnijima, predvidljivijima i pravovremenijima”.

3.9. Cilj tog Kodeksa najbolje prakse iz 2018. nije da bude cjelovit i njime se ne stvaraju nova prava. Njime se opisuje postupak i daju se smjernice u tom pogledu. Kao što se navodi, taj kodeks trebalo bi čitati zajedno s ostalim prethodno usvojenim dokumentima.

3.10. Njegov je glavni cilj poticati suradnju dionika s Komisijom tijekom nadzora i postići razumljivost postupka za poduzeća i države.

3.11. Također se poboljšava postupak obrade pritužbi u području državnih potpora i obvezuju se podnositelji pritužbi da pokažu postojanje utjecaja na interes čim podnesu obrazac za pritužbe te se navode okvirni rokovi za rješavanje pritužbi.

Bruxelles, 12. prosinca 2018.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Luca JAHIER

⁽¹⁴⁾ Komunikacija Komisije C(2018) 4412 final od 16.7.2018.

⁽¹⁵⁾ SL C 136, 16.6.2009., str. 13.